

כי כל המינונים האלה מורים הם היות: קצבתו וגבולו ותחומו ומדה באור א"ס העליון ח"י. וכן גודלו שאור א"ס, נוקב ועובר בעובי כל ספירה וספירה, ומלגאו כל ספירה וספירה, ואסחר לון מלבר, יכל ספירה וספירה, כגונר בספר הזוהר, פ' בזה, בר"מ דק"ט, וז"ל: אנת נשמה לגשמה כו'. ובפ' פתח דרכי"ה ור"כ"ו. (ב) וכן בהקדמת התיקונים ד"ד, וז"ל, ולעילא על כלא, עלת על כל העלות, לית אלהא עליה, ולא תחותיה, ולא לד' סטרי עלמא, והוא ממלא כל עלמין, ואסחר לון מכל סטרא כו'. וא"כ, מאחר שכל הי"ס קרובות בהשוואה אל הא"ס, וכולם מקבלים ממנו אור בעצמה א"כ מה הפרש בין זה לזה, ובמה תמעלה כל ספירה מחברתה, כיון שמדרגות כולם שוים, כנ"ל. (מבו"ש ש"א ח"א פ"ד).

והנה האמת הוא, שאלו ואלו דברי אלהים חיים, וכולם נכוחים למבין, וישרים למוציא ועת, אמנם ההפרש שבין ב' הספרות הנ"ל אם הם כסדרן י' מדרגות זו למעלה מזה, אם הם בדרך קוים, זה הענין יתבאר לקמן בעז"ה, בענין עולם הנקודים. אך קודם תיקונם, היו כסדרן זה למעלה מזה, אבל אחר התיקון, היו כסברא האחרת, והיו בציוור ג' קוים כנ"ל.

ואמנם, ההפרש שיש בין ב' הספרות, אם הם בדרך קוים, או בעגולים זה תוך זה נבאר בעז"ה בענף זה, ושים לבך בדברים שיתבאר עתה, ומחם תשכיל כל מוצא דבר, כי ב' הספרות נכוחות ואמיתיים, כי ב' בחי' היות, בענין הי"ס, א/ הוא בחי' היותם עגולים, בציוור י' עגולים, זה תוך זה, וגם היה בהם בחי' אחרת, והוא היותם י"ס ביושר, דרך ג' קוים, כמראה אדם, בעל ראש, וזרועות,

שבה הדבר אל המציאות, אשר הוא עתה, וכפי סדר ההתפשטות וההשתלשלות כסדר הזמנים, זה אח"י, כן נעשה, ולא היה אפשר להקדים, או לאחר בריאת עוה"י, כי כל עולם ועולם נברא, אחר בריאת עולם שלמעלה ממנו, וכל העולמות היו נבראים, ומתפשטים ומשתלשלים והולכים זה תחת זה, בזמנים שונים, ומאחרים, וא"י, עד שהגיע זמן בריאת עוה"י, ואז נברא בזמן הראוי לו, אחר בריאת העולמות העליונים אשר עליה, ודי בזה, כי לא נוכל להרחיב ולהעמיק ביאורי זה הענין ככל הצורך, ואיך, וכמה, וכו'.

ענף ב

בענין א"ס ב"ה, איך היה התחלת אצילות העולמות, הנאצלים ממנו, וגם הקירה גדולה, ומחלוקת עצום, נחלקו בו כל המקובלים כולם, כי יש מי שכתב, כי הי"ס הם כסדר, י' מדרגות, זו אח"י, וזו למטה מזו, ויש מי שכתב, כי סדר עמידתו, דרך קוים: ימין, ושמאל, ואמצע, זהם: ג"ס הח"ן, זו ע"ג זו, בקו ימין, וג"ס בג"ה, זו ע"ג זה, בקו שמאל, וד"ס כח"י"ם, זו ע"ג זה, בקו האמצעי, ורבים יזכמו ויאמרו, כי הם בצורת גלגלים עגולים, זה תוך זה, וזה מקיף וסובב לזה.

והנה, מי שיסתכל בדברי רשב"י בס' הזוהר והתיקונים, וכן בספר הבחיר (לר' נתוניא בן הקנה) ימצא בדבריהם, מאמרים שונים ומחלפים, נוסים לכאן ולכאן, והמקובלים נאחרונים ג) נלאו יותר לחקור, (א) ולא יכלה, כי קושיא גדולה וחוקה, הולכת ומסערת עליהם, באמרם, מאחר שהא"ס שוה בכל בחי' השוואה גמורה, לא יצדק בו, מעלה ומטה, פנים ואחור,

ה ש ב ש

טובב לון מכל סיטרא עילא ותתא ולד' סיטרון בר מינייה.

(א) ולישב הסברא ומאמרי הזוהר החולקי זה על זה.
(ב) וז"ל איתו טובב על כל עלמין ולית

הגהות ומראות מקומות
ג) ג"א מוסף נבוכו בזה (דפו"י).

היכל איק דרוש עגולים ויושר

כז

סביבותיו בהשוואה גמורה, ולא היה בתמונת מרובע, בעל זווית נצבת. לפי שגם א"ס צמצם (ח) עצמו בבחי' עגול, בהשוואה א' מכל צדדים. והסיבה היתה, לפי ט) שכיון שאור הא"ס שוה בהשוואה גמורה, הוכרח גם כן שיצמצם עצמו בהשוואה א' מכל הצדדים. י) ולא שיצמצם עצמו מצד א' יותר משאר הצדדים. ונדע בחכמת השיעור, שאין תמונה כ"כ שוה, כמו תמונת העיגול. משא"כ בתמונת מרובע, בעל זווית נצבת בולטות. וכן תמונת המשולש, וכיוצא בשאר התמונות. וע"כ מוכרח הוא (כ) להיות צמצום הא"ס בבחי' עיגול. והסיבה הוא, בעבור שהוא שוה ל) בכל מידותיו כנ"ל. גם בפ' בא דמ"ב איתא, מנא בעיגולא דאיהו י', ועיין בפ' פקודי דרנ"ה, דקאמר כי היכלות, ומה שבהם הם עיגולים.

עוד יש סיבה אחרת, והוא בעבור הנאצלים, אשר עתיד להאצלים אחר כך, בתוך המקום החלל ההוא הריק ופנוי כנ"ל. והענין הוא, כי בהיות הנאצלים בתמונת העגולים, הנה אזי יהיו כולם קרובים ודבוקים בא"ס הסובב אותם, בהשוואה א' גמורה, והאור והשפע הצריך להם, יקבלו מן א"ס מכל צדדיהם, בשיקול א'. משא"כ אם היו הנאצלים בבחי' מרובע, או משולש, וכיוצא בשאר תמונות, כי (מ) אז היה בהם זווית בולטות קרובות אל א"ס יותר משאר צדדיהם, ולא היה מקבלים אור א"ס בהשוואה אחת. ובסוף ענף ג',

ושוקיים, וגוף, ורגלים, כמו שאכתוב היטב כולו בענפים בעז"ה לקמן, וזהו ביאורם.

ד) דע, כי טרם שנאצלו הנאצלים, ונבראו הנבראים, היה אור עליון פשוט, ממלא כל המציאות, ולא היה שום מקום פנוי, בבחי' אויר ריקני וחלל, אלא הכל היה ממלא מן אור א"ס פשוט ההוא. ולא היה (ה) לא בחי' ראש. ולא בחי' סוף, אלא הכל היה אור ו) א' פשוט, שוה בהשוואה א', והוא הנק' אור א"ס.

וכאשר עלה ברצונו הפשוט, לברוא העולמות, ולהאציל הנאצלים, להוציא לאור, שלימות פעולותיו, ושמותיו, וכנוייו, אשר זאת היה סיבה בריאת העולמות, כמבואר אצלינו בענף הא' בחקירה הראשונה.

והנה אז ז) צמצם את עצמו א"ס, בנקודה האמצעית אשר בו, באמצע אורו ממש. וצמצם האור ההוא, ונתרחק אל צדדי סביבות הנקודה האמצעית, ואז נשאר מקום פנוי, ואויר, וחלל רקני, מנקודה האמצעית ממש. כזה:

והנה הצמצום הזה, היה בהשוואה א', בסביבות הנקודה האמצעית ריקנית ההוא, באופן, שמקום החלל ההוא, היה עגול מכל

הגהות ומראה מקומות

שהוא שורש העלם הדין נשאר שם במקומו. ואור חסד נסתלק ונתצמצם אל הצדדים. והנקודה האמצעית היא נשארת בבחינת אויר שאינו נתפס כנדע כי גם האויר נברא הוא. והוא ממש ואינו נפרד בלתי ית', ואז בהיותה יחידה בלי חסד אז נתגשמו שם הכלים ונתהוו. ואח"כ חזר האור החסד לתוכם ונעשה בחינות א"ק ושאר העולמות ע"כ (ה"ו).

כ) נ"א להתצמצם ול"ג להיות צמצום הא"ס (ע"ה עם פמ"ס).

ל) נ"א ל"ג בכל מידותיו (ע"ה עם פמ"ס).

מ) נ"א אם היו (ע"ה עם פמ"ס).

ד) מכאן עד ענף ג' מבואר בעץ החיים עם פנים מסבירות בתהילתו. וכן בתלמוד עשר ספירות חלק ראשון.

ה) נ"א לו (דפו"י).

ו) נ"א ל"ג א' (ע"ה עם פמ"ס).

ז) נ"א צמצם את עצמו בנקודה ול"ג א"ס (ע"ה עם פמ"ס) נ"ב הגה"ה אמר מאיר בערכינו אמר הרב זה וק"ל.

ח) נ"א ל"ג עצמו. (ע"ה עם פמ"ס).

ט) נ"א ל"ג שכיון (ע"ה עם פמ"ס).

י) וכתב מוהרצ"ו בפ"ב בספר כ"י של השמש זז"ל ונלפע"ד עם הנ"ל בפ"א כי הנקודה האמצעית

יתבאר טעם, למה הוצרך ענין הצמצום הזה, ומה ענינו.

מ"ב ענין הצמצום הזה, הוא לגלות שורש הדינין, כדי לתת מרת הדין אח"כ בעולמות. וכח שהוא נקרא, בוצינא דקרדינותא, כמו חטי קרדינותא. (ג)

הנה אחר הצמצום הנ"ל, אשר או נשאר מקום החלל, ואויר פנוי וריקני, באמצע אור הא"ס ממש כנ"ל, הנה כבר היה מקום, שיוכלו להיות שם, הנאצלים, והנבראים, ויצורים, והנעשים. ואז המשיך מן אור א"ס, קו א' ישר. מן האור (ס) העגול שלו, מלמעלה למטה, ומשתלשל ויורד תוך החלל ההוא. כזה:

וראש העליון של הקו, נמשך מן הא"ס עצמו, ונוגע בו. אמנם סיום הקו הזה למטה בסופו, אינו נוגע באור א"ס. ודרך הקו הזה, נמשך ונתפשט אור א"ס למטה, ובמקום החלל ההוא, האציל וברא ויצר ועשה כל העולמות כולם. (ע) וקו זה, כעין צנור דק א', אשר בו מתפשט ונמשך, מימי אור העליון של א"ס. אל העולמות, אשר במקום האויר והחלל ההוא. ונבאר עתה קצת ענין חקירת המקובלים, לדעת, איך יש ראש תוך סוף, בספירות הנ"ל. אמנם, בהיות כי הקו ההוא, ראשו נוגע באור א"ס מצד העליון, וסופו אינו נמשך למטה, עד מקום אור הא"ס הסובב תחת העולמות, ואינו דבוק בו, לכן אז יצדק בו ראש וסוף. כי

אם דרך ב' הקצוות היה מקבל שפע הא"ס, היו ב' הקצוות בחי' ראשים, שוים זה לזה, ולא היה או בחי' מעלה ומטה. וכן אם היה הא"ס נמשך מכל סביבות צדדי המקום החלל ההוא, לא היה, לא מעלה, ולא מטה, לא פנים ולא אחור, לא מזרח, ולא מערב, וצפון דרום. אך בהיות אור א"ס נמשך דרך קו א', וצינור דק בלבד, יצדק בו מעלה (פ) ומטה, פנים ואחור, מזרח ומערב, וכמ"ש בע"ה בענף זה, בכלל דברינו.

והנה, בהיות אור הא"ס, נמשך בבחי' קו ישר, תוך החלל הנ"ל, לא נמשך ונתפשט תכף עד למטה, אמנם היה מתפשט לאט לאט, ד"ל, כי בתחלה התחיל קו (צ) האור להתפשט, ושם תכף בתחלת התפשטותו בסוד קו, נתפשט ונמשך ונעשה, כעין גלגל א', עגול מסביב. (ק) והעגול הזה, היה בלתי דבוק עם אור הא"ס הסובב עליו מכל צדדיו, שאם יתדבק בו, יחזור הדבר לכמות שהיה, ויהיה מתבטל באור א"ס, ולא יתראה כח כלל, ויהיה הכל אור א"ס ל"ב, כבראשונה. לכן העיגול הזה, סמוך אל עיגול הא"ס, ובלתי מתדבק בו. וכל עיקר התקשרות ודבקות העגול הנאצל ההוא, עם א"ס המאציל, הוא ע"י הקו ההוא הנ"ל, אשר דרך בו, יורד ונמשך אור מן א"ס, ומשפיע בעיגול ההוא, והא"ס סובב ומקיף עליו מכל צדדיו, (ר) כי גם הוא בבחי' עגול סביב עליו, ורחוק ממנו כנ"ל. (ע) כי הוא מוכרח, שהארה א"ס בנאצלים, תהיה דרך קו ההוא ל"ב, כי אם היה האור נמשך להם (ת) דרך גם מכל סביבותיהם, היו הנאצלים בבחינת המאציל

הנהרות ומראה מקומות

- (צ) ג"א האור ההוא להתפשט שם ותכף בתחלת (ע"ה עם פמ"ס).
- (ק) כי מצא שם עיגולים מהרשימו שנשאר בחלל ולכן נמשך גם הוא בסוד עיגולים בתחלת כדי להחיותם ע"כ מסכ"י מהשמ"ש (ה"ו).
- (ר) ג"א מוסיף ורחוק ממנו בהשוואה א' מכל צדדיו (דפו"י).
- (ש) ג"א כן (ע"ה עם פמ"ס).
- (ת) ג"א ל"ג דרך (ע"ה עם פמ"ס).

- (ג) פירושו של בוצינא דקרדינותא ע"י בזהר בראשית א' אות א' בסלם ד"ה גליף.
- (ס) ג"א העליון (ה"ו).
- (ע) ענין זה של הקו מתבאר בתלמוד עשר חספירות חלק שני פ"א.
- (פ) ע"י מ"ש הרב צמח ז"ל במ"ש ש"א ח"א ד"ת שעולם האצילות.

היכל א"ק דרוש עגולים ויושר

כט

סיום תכלית כולם, כנ"ל. דרך הקו הזה, נמשך האור השפע, הצריך לכל א' וא' מהם. והרי נתבאר בחי' העיגולים של הי"ס.

ועתה, נבאר בחי' הב' שיש בי"ס, הלא הוא בחי' אור היושר, כרמיון ג' קוים, כצורת אדם העליון. והנה, דרך הקו הנ"ל, המתפשט מלמעלה למטה, אשר ממנו מתפשטים העיגולים הנ"ל. גם הקו ההוא, מתפשט ביושר, מלמעלה למטה, מראש גג העליון של עיגול העליון מכולם, עד למטה מתחתית סיום כל העיגולים ממש, מלמעלה למטה, כלול מי"ס, בסוד צלם אדם ישר, בעל קומה זקופה, כלול מרמ"ח אברים, מצטיירים בציוור ג' קוים: ימין, ושמאל, ואמצע. כלול מי"ס בכללות, וכל ספי' וספי' מהם, נפרטת לי"ס, עד אין קץ, ע"ד הנ"ל בענין הי"ס שהם בדרך העיגולים.

הנה, בחי' זאת הב', נקרא צלם אלהים. ועליה רמו הכתוב, באומרו ויברא אלהים את האדם (א) בצלמו בצלם אלהים. וכמעט כל ס' הזוהר התיקונים, רוב דבריהם כולם, מתעסקים בבחי' ב' הזאת בלבד, כמ"ש היטב במ"א. והרי בזה, יתקיימו ב' הסברות הנ"ל, כי יש ב' בחי': דרך עיגולים, ודרך קוים, ושתייהם כא' טובים, דברי אלהים חיים, ובוה יתישבו לך, כמה מאמרים הנראים כחלוקים זה עם זה, בענין סדר ומצב הי"ס.

גם יתבאר לך, החקירה הנ"ל, איך יהיה ראש וסוף, מעלה ומטה בענין הי"ס, והנה הוא מבואר בכל ב' בחי' אלו, הא', בחי' הי"ס בציוור עגולים זה תוך זה, וזו פשוט הוא, שעיגול הסובב על כולם, שהוא גלגל הכתר, הנה הוא דבוק עב הא"ס יותר מכולם, ולכן משובח. אמנם גלגל הב' הנקרא חכמה, יש הפסק בינו ובין הא"ס. והוא גלגל הכתר, לכן מעלתו למטה ממעלת הכתר. וכן גלגל הבינה, הוא רחוק מן הא"ס, שיעור ב' עיגולים. ומעלתו למטה ממעלת החכמה. ועד"ו, כל עיגול ועיגול, מכל העולמות כולם, אשר בתוך החלל, כל הקרוב אל אור א"ס יותר מחבירו,

עצמו, בלתי גבול וקצבה. ולא עוד, אלא אפי' גם הקו ההוא, דק מאד. ולא בהתרחבות גדול, כדי שיהיה האור הנמשך אל הנאצלים, במדה וקצבה, אשר לסיבה זו נקראו הנאצלים, י' מדות, וי"ס, להורות, שיש להם מדה, וקצבה, ומספר קצוב. משא"כ בא"ס, וכמ"ש בס"ה פ' פנחס, פקודא תליטר דא ק"ש כו, אבל דלא אית ליה מדה, ולא שם ידיע, כגוונא דספירן כו. דכל ספירה אית לה שם ידיע, ומדה, וגבול, ותחוב, ובהיות הקו דק, ימשיך להם שפע כדי צרכם בלבד, בערך היותם נאצלים, ולא יוהר מדאי, בערך היותם מאצילים.

והנה, העגול הזה הראשון, היותר דבוק עם הא"ס, הוא הנקרא כתר דא"ק. ואחר כך נתפש עוד הקו הזה, ונמשך מעט, וחזר להתעגל, ונעשה עגול ב', תוך עיגול הא', וזה נקרא עיגול החכמה דא"ק. עוד מתפשט יותר למטה, וחזר להתעגל, ונעשה עיגול ג', תוך העיגול הב', ונק' עיגול בינה דא"ק. ועד"ו, היה הולך ומתפשט, ומתעגל, עד עגול י', הנק' עיגול מלכות דא"ק.

הרי נתבאר, ענין הי"ס, שנאצלו בסוד י' עיגולים, זה תוך זה, וכ"ו הוא בחי' עשר ספירות הכוללות דרך סתם, כל בחי' העולמות כולם.

אמנם מבואר ופשוט הוא, שכמה מיני עולמות: נאצלו, ונבראו, ונוצרו, ונעשו, אלף אלפים ורבוא רבואות, וכודם כא' הם תוך המקום החלל הנ"ל, ואין דבר חוצה לו.

והנה, כל עולם ועולם, יש בו י"ס פרטית, וכל ספירה וספירה פרטית, שבכל עולם ועולם, כלול מי' ספי' פרטי פרטית, וכולם הם בצורת עיגולים, זה תוך זה, וזה לפנים מזה, עד אין קץ ומספר. וכולם כגלדי בצלים, זה תוך זה, ע"ד תמונת הגלגלים, כנזכר בספרי תוכניים. והנה, הבחי' המחברת כל העיגולים יחד, הוא ענין קו הדק הזה, המתפשט מן הא"ס, ועובר ויורד ונמשך, מעיגול אל עיגול, עד

הגהות ומראת מקומות

(א) ע"י שער הקדמות פרק ד'

היכל א"ק דרוש עגולים ויושר

הוא עליון מאד, ומשובח מחבירו. עד שנמצא, כי העה"ו, הארציי החומרי, הוא נקודה אמצעי, תיכונה, תוך כל העיגולים כולם, בתוך כל המקום החלל, ואויר הפנוי הנ"ל, וגם הוא מרוחק מן הא"ס, תרחקה גמורה, יותר מכל העולמות כולם, וע"כ הוא כ"כ גשמי וחומרי, בתכלית הגשמיות, עם היותו נקודה אמצעית, בתוך כל העיגולים. והבן זה היטב.

ועוד יש סיבה ב', היא קרובה אל הנ"ל, כי הנה נתבאר, איך הקו הנמשך מן הא"ס, היה מתפשט, ואח"כ מתעגל, ומתפשט יותר למטה, ומתעגל עד סיום תכלית כל העיגולים. ועיגול המתהווה ראשון במקום ראשית הקו, הנה הוא מעולה ומשובח מכל העיגולים אשר תחתיו, כי הנה הוא נמשך מראש הקו. ועוד, כי הנה הוא מקבל הארה, בהיותו במקום גבוה יותר מכולם. וזה העיגול העליון שבכולם, יהיה נק' מעלה, והעיגול היותר פנימי, הוא אמצעי ותיכון שבכולם, אשר הוא תחתון שבכולם, אשר הוא מקבל האור מתחתית הקו ההוא, יהיה נק' מטה.

ובענף ג', בענין יו"ד עיגולים דעולם הנקודים, יתבאר איך גם בחי' י"ס של העיגולים, יש בהם בחי' קוים ממש, עם היותם עיגולים. מלבד בחי' הי"ס של היושר, הנעשה בציור מראה אדם, ע"ש, ושם תכלית דרוש העיגולים, ושם יתבאר לך, איך גם בי"ס העיגולים, יצדק בהם ימין ושמאל ואמצע, עם היותן כדמיון עיגולים זה תוך זה. (ב).

והנה, גם בבחי' ב' של יושר, שהוא בציור אדם, יצדק שם מעלה ומטה, פנים ואחור. כי פשוט הוא, שהקרוב אל ראשית הקו, יהיה ראש ושלמטה ממנו, יהיה גוף. ושלמטה ממנו,

יהיה רגלים. וכיוצא בשאר פרטי פרטות. ובענף ג', יתבאר ג"כ בענין יו"ד עיגולים דא"ק, ע"ש. והנה, ענין זה שנתבאר בענף זה, איך כל העולמות הם בבחי' עיגולים, זה תוך זה, כגלדי בצלים, והוא בחי' א' נרמז בזה, בהרבה מקומות, ובפרט בפרשת ויקרא ד"ט ויו"ד, איך אפילו הרקיעים, והארצות, כגלדי בצלים זה תוך זה, ע"ש. וכן בפרשת בראשית ד"ט וז"ל, כולא אצטריך קוב"ה למברי עלמא בהו, ולא תתקנא עלמא ביה, וכלא מוחא לגאו, וכמה קליפין חפיין למוחא, וכל עלמא כגוונא כו, כולא איהו דא לגו מן דא, ודא לגו מן דא כו. והרי מוכרח, איך כל העולמות, זה סובב לזה זה סובב לזה.

ואע"פ שמשם נראה להיפך, שהיותר פנימית הוא מוח, והחופף עליו הוא הקליפה הגרועה ממנו. עכ"ז, אם תפקח עיניי שכלך, תבין ותראה כי מאמר זה מדבר בערכנו, אנחנו שוכני ארץ התחתונה, אשר היותר קרוב אלינו, הוא הנק' קליפה הסובבת בערכנו, אל המוח אשר לפניו ממנו, והוא גלגל הסובב עליו ואח"כ עוד גלגל אחר היותר פנימי ממנו בערכנו, והוא המוח אל הגלגל האחר, וכן ער"ז, עד אשר נמצא, כי הא"ס לפניו מכל הנמצאים, והוא מוח פנימי לכולם, וכל הנמצאים קליפין ודבושין אליו, והגלגל היותר קרוב אלינו, הוא החיצון שבכולם, ונק' קליפה על כולם. האמנם בבחי' העולמות בעצמם, אינו כך. אלא הפנימי שבכולם, הוא הקליפה, והסובב על כולם הוא המוח. גם במאמר זה יובן, הבחי' הב', הנק' ציור אדם ביושר, שכולל כמה עולמות, כנו' בס"ה פ' תולדות דף קל"ד, וכמה דב"נ איהו אתפלג לכמה שיפין, וכולהו

הגהות ומראה מקומות

הם רק אור הנפש וכו'. פירוש שה"ס אור הנקבה, שמקבלת ואינה יכולה להשפיע. ומ"ש בכ"מ שאין קוים אלא ביושר, היינו בבחינת זווג שיוכלו להשפיע. כי קוים מורים בעיקר על קוים דימין ושמאל המדווגים זה בזה בסוד נוקבא שבגופו דכל פרצוף. וזה אין כלל בעגולים שאין בהם אלא אור נקבה לבד (הגהה בע"ח עם פמ"ס).

(ב) כי ע"ס דעגולים מקבלים הארת נה"י שנקראת אור הנפש מראש הקו דיושר כמ"ש לעיל, וכייל לך הרב בע"ח שער כ"ח פ"ב דכל מה שיש בתג"ת יש בנה"י. וא"כ ודאי שהעגולים מקבלים מראש הקו דיושר, כל הבחינות דיושר: באורות וכלים וימין ושמאל ואמצע, וזה אמרו, שכל הבחינות דיושר יש בעיגולים. אמנם החילוק הוא, שבעיגולים

אלא אע"פ שכל האצילות עגול, והא"ס מקיפו מכל צדדיו בשוה, עכ"ז, אותו המקום הנשאר דבוק בו ממש, ונמשך ממנו ראש הקו הזה, נק' ראש האצילות העליונה, וכל מה שנמשך ונתפשט למטה, נקרא תחתית האצילות. וע"כ נמצא, שיש בחי' מעלה ומטה באצילות, דאל"כ, לא היה בחי' ראש ורגלים, מעלה ומטה באצילות.

והנה האור הזה המתפשט תוך החלל הזה, הנה הוא נחלק לב' בחי': הא' הוא, שכל האורות שבתוך החלל הזה, מוכרח הוא שיהיה בבחי' עגולים, אלו תוך אלו, והמשל בזה, אור ספירת הכתר עגול א', ובהתוך עגול זה, עגול חכמה, וכיוצא בזה, עד תשלום י' עגולים, שהם י"ס דא"ק, ואח"כ י' עגולים אחרים, והם י"ס דעתיק, ואח"כ בתוכם י' עגולים אחרים, והם י"ס דא"א, ואח"כ בתוכם י' עגולים אחרים, והם י"ס דאבא, אלו תוך אלו, עד סיום כל פרטי אצילות, וכל עגול מאלו, יש אור מקיף אליו כמוהו, ג"כ עגול אהר כמוהו, נמצא שיש אור פנימי, ואור מקיף, וכולם בבחי' עגולים.

והבחי' הב' הוא, כי הנה באמצע כל האצילות העגול הזה, מתפשט דרך קו ישר, בחי' אור, דוגמת העגול ממש, רק שהוא ביושר, ויש בו בחי' א"א, ואו"א, וזו"ן, וכולם ביושר, ולבחי' זו קראו בתורה, את האדם בצלמו בצלם אלהים, כמ"ש ויברא אלהים את האדם בצלמו וגו'. כי הוא קו ישר, ומתפשט בדרך קוים, וכמעט כל ס"ה והתיקונים, אינם מדברים אלא בזה היושר, כמ"ש בע"ה.

ודע, כי יש בזה האצילות, מיני עולמות לאין קץ, ואין עתה ביאורם, אבל נתחיל עתה לבאר עוד פרט אחד. הכולל כל מציאות החלל הזה, וממנו מתפשטים כל העולמות, כמ"ש בע"ה, והוא בחי' מציאות א"ק לכל הקדומים, הנו' בס' הזהר ותיקונים. ואחריו נמשך סדר כל המדרגות כולם, דע, כי בזה החלל (א) נאצל א"ק לכל הקדומים, ויש בו מציאות י"ס,

קיימין דרגין על דרגין, מתתקנין אילין על אילין, וכולהו חד גופא. ה"נ עלמא. ובענף ד' נבאר, איך כל הבחי' מצטיירין בציור אדם, הם דא לגו מן דא, ודא לגו מן דא, עתיק לגו מן א"א, וא"א לגו מן אבא ואמא, ואו"א לגו וכו', ע"ס כל המדרגות. ושם יובן היטב, כפי [נ"א בחי'] היותן דא לגו מן דא, דא מוחא, ודא קליפה. ע"ש היטב. הרי נתבאר ענין ב' בחי' שיש ביי"ס: א', בחי' עיגולים, וא', בחי' יושר כמראה אדם.

ג) מהדורא תנינא, הקדמה אחת, כוללת מן הא"ס, עד ד) הוועיר אנפין. דע, כי תחלת הכל, היה כל המציאות אור פשוט, ונקרא אור א"ס ב"ה, ולא היה שום חלל. ושום אור, פנוי, אלא הכל היה אור א"ס. וכשעלה ברצונו, להאציל הנאצלים, ולברוא הנבראים, לסיבה נודעת, והוא ליקרא רחום וחנון וכיוצא, ואם אין בעולם, מי שיקבל רחמיו ממנו, איך יקרא רחום, וכן עד"ז שאר הכנויים. הנה צמצם עצמו, באמצע האור שלו, בנקודת המרכז האמצעי, אל הסביבות והצדדים, ונשאר חלל בנתיים. וזה היה צמצום א' של המאציל העליון, וזה המקום חלל עגול בשוה מכל צדדיו, עד שנמצא עולם האצילות, וכל העולמות, נתונים תוך עגול זה, ואור א"ס מקיפו בשוה.

והנה כאשר צמצם עצמו, או דרך צד א' מן החלל, המשיך דרך קו א' ישר, דק כעין צנור, אור א', הנמשך מן הא"ס, אל תוך החלל, וממלא אותו אבל נשאר מקום פנוי, בין האור שבתוך החלל, ובין אור הא"ס המקיף את החלל. ואל"כ, יחזור הדבר לכמות שהיה, ותחזור ותיחבר האור הזה שבתוך החלל, עם הא"ס כבראשונה יחד. וע"כ לא נתפשט ונמשך האור רחב אל תוך החלל, רק דרך קו א' דק לבר, ודרך קו הזה, נמשך ויורד אור א"ס, אל תוך החלל העגול, שהוא הנאצל, וע"כ מתדבק המאציל בנאצל יחד. ולא עוד,

הנהגות ומראה מקומות

(ד) נ"א הווי"ן (ע"ה עם פמ"ס).
(א) והוא הכולל לכל אלפי אלפים ורבוה רבבות

ג) הקדמה זו נתבאר בע"ה עם פנים מסבירות

ענף ב'.

ענף ג

(ו) מ"ק עוד צריכים אנו להודיע, בענין אלו הב' בחי' שהם: עגולים, היושר בציוור אדם. כי הנה יש באדם התחתון, ה' בחי' אורות, (ח) והם ט) זו למעלה מזו, הם סוד ה"פ ברכי נפשי את כו'. כנו' במסכת ברכות פ"ק י', שהם כנגד ה' בחי' שיש לנשמה, והם: נרנח"י שהם ה' מדרגות, זו למעלה מזו, כמ"ש במ"א, בענין אורות הפה דא"ק, הנק' עקודים ע"ש.

הנהגה בחי' הי"ס דעגולים כולם, יש בהם כל הבחי' הנ"ל, שהם: אורות, וכלים. האור נחלק: לאו"פ, ואו"מ. והכלי נחלק: לחיצוניות, ופנימיות. וכן בחי' י"ס דיושר בציוור אדם. יש בו כל הבחי' האלו בעצמם ג"כ. כ) אמנם החילוק שיש בין העגולים להיושר הוא, כי י"ס דעגולים הם בחי' האור הנק' נפש, ויש בהם אור פנימי, ואו"מ פנימי, וחיצוני, שיש לה בחי' י"ס של כלים, ובכל כלי מהם, יש בו פנימיות וחיצונות, וגם יש י"ס של אורות, לכל אור יש בו או"פ ואו"מ.

אבל הי"ס דיושר, הם בחי' האור הנק' רוח, שהוא מדרגה גבוהה על מדרגת הנפש, כנודע, גם הם כלולים מאו"פ ואו"מ. גם יש להם י"ס דכלים, ובכל כלי מהם יש בו פנימיות וחיצוניות.

ופשיטא הוא, שבחי' הנפש נאצלה תחלה, ואח"כ נאצל הרוח, שהוא מדרגה יותר עליונה.

הם ממלאין כל החלל הזה, אמנם בתחלה יצאו י"ס דרך עגול אלו תוך אלו, ואח"כ בתוך העיגולים, נמשך דרך יושר כציוור אדם א', באורך כל העיגולים, הנ"ל בציוור הזה, ואין אנו עסוקים כלל בבחי' עגולים, רק בבחי' יושר לבר, ולקמן אבאר בע"ה עוד מציאות העגולים והיושר, מה עניינם.

(ה) הנהגה ע"י הצמצום הזה הנ"ל, אשר נעשה האדם הנ"ל, היה בו בחי' עצמות וכלים. כי צמצום האור, גורם מציאות הוויות הכלים, כמ"ש לקמן בע"ה. ואין לנו רשות לדבר יותר במקום גבוה כזה, והמשכיל, יבין ראשית דבר מאחריתו, כמ"ש בע"ה בדרושים אחרים הבאים לפנינו. ואמנם אינו כלי ממש, אלא שבערך האור שבתוכו, נק' כלי. אמנם הוא זך ובהיר, בתכלית הזכוך והדקות והבהירות.

הנהגה הא"ק הנה, מברית מן הקצה אל הקצה מן קצה העליון עד קצה התחתון, (ו) בכל חלל האצילות הנ"ל. וכזה האדם, נכללין כל העולמות כמ"ש בע"ה. אבל בבחי' פנימית ועצמותו של אדם זה, אין אנו רשות לדבר בו, ולהתעסק כלל. אמנם נתעסק ונדבר, במה שנאצל ממנו, שהוא כי הנה להיות אור א"ס גדול מאד, לכן לא היו יכולין לקבל אם לא באמצעות הא"ק הזה, ואפי' מזה הא"ק לא היו יכולין לקבלו, אם לא אחר יציאת האור חוצה לו, דרך הנקבים והחלונות שבו, שהם: אוזן, חוטם, פה, עינים. כמ"ש בע"ה. ג).

הגהות ומראה מקומות

- (ו) בדפו"י מוסיף בסוגרים, פידוש ולא עד בכלל.
- (ג) לקמן בשער טנת"א ר"ה ונבאר עתה.
- (ז) ענף זה הוא בהשמטות לספר ע"ח עם פמ"ס דף יג:
- (ח) ג"א מוסיף בסוגר שהם הנרנח"י (דפו"י).
- (ט) ג"א מוסיף בסוגר והם ה' מעלות (דפו"י)
- (י) דף י'. ובראשית רבה פ"ד ט' ובתקונים תי"ג אות כ'.
- (כ) ע"י לעיל אות ב' ר"ה כי ע"ס דעגולים.

העולמות עד אין קצבה שהם למעלה מן עולם האצילות, וה"ס הקו האחר שנמשך מא"ס ב"ה עד לנקודה האמצעית ממש שבדשימת. כי הוא קודם לכל הנמצאים, והוא ע"ס הראשונות שנאצלו מהא"ס ב"ה כמ"ש לקמן, לאפוקי מן החברים תלמידי האד"י ז"ל שלא הבינו דבריו, וכתבו שיש עולמות למעלה מא"ק הזה, ואל להוין מדברי מהר"ו ז"ל שלא זזה ידו מתוך ידו, כנודע. (הגהה בע"ח עם פמ"ס).

(ה) ג"א והנה נמצא ע"י הצמצום הזה הנ"ל כאשר נעשה האדם הנ"ל (ע"ח עם פמ"ס).